ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ

БУКОВИНСЬКИЙ ВЕСНЯНИЙ ХРОНОГРАФ

Інформаційний дайджест. Випуск 2

Чернівці, 2022

УДК 94(477.85)
Б 90

Буковинський весняний хронограф: інформаційний дайджест. Вип. 2 / Чернівецька обл. б-ка для дітей ; уклад. Н. Кадюк. – Чернівці, 2022. – 8 с.

Весняні дні буковинського календаря присвячені дням народження та ювілейним датам відомих та поважних буковинців, про яких вміщено розповідь в інформаційному дайджесті.

Підготувала Н. Кадюк
Технічний дизайн Т. Дудчак
Відповідальна за випуск А. Біла

Чернівецька ОБД, 2022
Зам. № 7

19 лютого – 85 років від дня народження поета, перекладача, вченого філолога і педагога Богдана Мельничука.

Народився він 1937 року в с. Олешків Снятинського р-ну Івано-Франківської обл., професор кафедри української літератури Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, лауреат літературних премій ім. Д. Загула (1994), ім. С. Воробкевича (1998), ім. Ю. Федьковича (2000).

Як поет Б. Мельничук сформувався під час навчання в університеті. Будучи студентом, він видав збірку віршів під назвою «Розквітай, мій краю!» (1959), котра, за одностайним визнанням критики, стала певним набутком тодішнього літературного процесу. Свої твори поет адресує і наймолодшим читачам; охоче звертається до жанру усмішки, літературної пародії та епіграми («Пегасові копита» (2001)). Окремі його твори перекладено російською, румунською, польською та їдиш мовами.

Де можна прочитати про ювіляра

1. **Антофійчук, Володимир.** "...І ціла книга не вмістила б усього" : Богданові Мельничуку - 80 / Антофійчук, Володимир // Літературна Україна. - 2017. - № 8, 23 лют. - С. 14.
2. **Фарина, Ігор.** Ріка життя пливе через життя : про двох друзів-ювілярів / Фарина, Ігор // Літературна Україна. - 2017. - № 32, 17 серп. - С. 11.
3. **Богдан Мельничук - лауреат літературно-мистецької премії ім. Ольги Кобилянської 2016 року** // Лауреати літературно-мистецької премії ім. Ольги Кобилянської (2006-2016 рр.). - Чернівці: Букрек, 2017. - С. 94-97. - Бібліогр.: с. 96-97
4. **Побратаний зі словом** : до 70-ліття від дня народження відомого українського літературознавця, письменника, публіциста та громадського діяча Богдана Івановича Мельничука / Чернівецька ОУНБ ім. М. Івасюка // Побратаний зі словом. – Чернівці : ОУНБ ім. М. Івасюка, 2007. - 27 с. - Бібліогр.: с. 27.

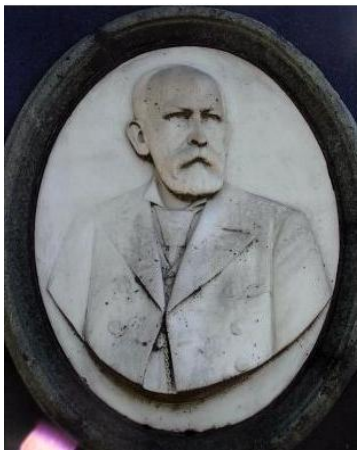

1 березня – 180 років від дня народження лікаря, засновника товариства «Український народний дім» в Чернівцях Володимира Залозецького.

Лікар **Володимир Залозецький** (старший) (1842–1898) походив зі знаної в Галичині родини священників, проте присвятив своє життя медицині. У 1860 році він закінчив із відзнакою Вищу державну гімназію №1 у Чернівцях (нинішня загальноосвітня школа № 1) і вступив до Йосифинської військово-медичної академії у Відні. Пізніше навчався у Віденському операційному інституті, де отримав вищу хірургічну кваліфікацію. У 1869 році він обійняв посаду старшого лікаря дислокованого в Чернівцях 41 піхотного полку. Проте 1877 року спалахнула російсько-турецька війна, з якої він повернувся вже кавалером Рицарського Хреста та Ордена Франца Йосифа.

Із відкриттям у Чернівцях крайового шпиталю 1886 року Володимир Залозецький очолив хірургічне відділення, тобто став головним хірургом краю. «Лікар від Бога», він врятував життя тисячам людей. Сучасники відзначали не лише високу професійність, але й надзвичайну чуйність лікаря до пацієнтів, його відданість улюбленій справі. У другій половині 19 ст. він був «найславнішою лікарською фігурою в нашім місті»

Після виходу у відставку В. Залозецький присвятив своє життя на славу громади міста. З поваги до його жертовної праці чернівчани ще за його життя назвали вулицю його іменем Zalozieckigasse (нині це вулиця Фурманова). Сьогодні на честь доктора В. Залозецького перейменована вулиця Робітнича.

Де можна прочитати про ювіляра

1. **Белінська, Світлана.** Перший хірург Буковини : [про Володимира Дмитровича Залозецького] / Белінська, Світлана // Буковинське віче. - 2017. - № 8, 2 берез. - С. 1.
2. **Володимир Залозецький** : буковинський громадський та культурний діяч // Пам'ятаймо! Знаменні та пам'ятні дати Буковини в 2014 році : бібліографічний покажчик. - Чернівці, 2013. - С. 172-173. - Бібліогр.: с. 173.
3. **Володимир Залозецький : лікар** : 175 років від дня народження // Пам'ятаймо! Знаменні та пам'ятні дати Буковини в 2017 році : бібліографічний покажчик. - Чернівці, 2016. - С. 33-34. - Бібліогр.: с. 33-34.

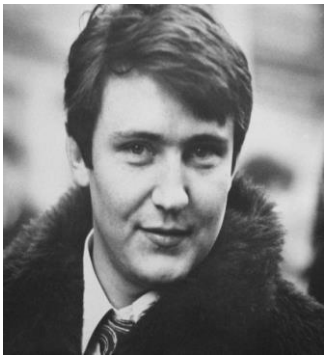

4 березня – 73 роки від дня народження та 22 травня – 43 роки з дня поховання українського композитора, Героя України Володимира Івасюка (1949-1979)

Володимир Івасюк народився в місті Кіцмань Чернівецької області. Коли йому було п'ять з половиною років - пішов учитися до місцевої дитячої музичної школи, яку закінчив у 1963 році.

Впродовж 1956-1966 років навчався у Кіцманській середній школі. У 1964 році написав музику до першої пісні "Колискова" на вірші свого батька. У 1966 році переїхав до Чернівців. Вступив до Чернівецького державного медичного інституту, але першого ж дня його відрахували за випадок з пам'ятником Леніна (за два місяці до закінчення школи, Івасюк з однокласниками випадково скинули бюст Леніна у Кіцмані). Після цього влаштувався на завод "Легмаш" вчитися на слюсаря. Там Володимирові Івасюку доручили керувати заводським хором, який через пів року став лауреатом обласного конкурсу.

У 1967 році, завдяки позитивній характеристиці, з "Легмашу" поновив навчання в медичному інституті. Там став учасником самодіяльного ансамблю пісні й танцю "Трембіта", у якому грав на скрипці.

У 1968 р. Володимир Івасюк в телепрограмі Українського телебачення "Камертон доброго настрою" разом з ансамблем "Карпати" виконав пісню "Я піду в далекі гори". У 1970 р. з'являються легендарні пісні Володимира Івасюка "Червона рута" і "Водограй".

У 1972 році В.Івасюк переїхав до Львова. Там навчався в медичному інституті й почав студії у консерваторії на підготовчому відділенні. У 1973 році закінчив Львівський медінститут, вступив до аспірантури, а у вересні 1974 року розпочав навчання на композиторському відділенні Львівської консерваторії в класі Анатолія Кос-Анатольського.

У жовтня 1978 року Володимир Івасюк взяв участь у Всеукраїнському зльоті творчої молоді. У листопаді цього ж року здобув перемогу на всесоюзному конкурсі композиторів-студентів консерваторій у Москві.

24 квітня 1979 року – трагічний день у долі композитора: вийшлов з дому пісял телефонного дзвінка і не повернувся. 18 травня тіло Володимира Івасюка знайшли в Брюховицькому лісі під Львовом. Точна дата смерті

невідома. Офіційна причина смерті - самогубство, однак в неї багато хто не вірить. Розслідування справи декілька разів закривали і поновлювали.

22 травня відбувся похорон Володимира Івасюка на Личаківському цвинтарі.

Де можна прочитати про композитора

1. **Легенда української музики.** Грала і співала бистрина мелодій : Володимир Івасюк // Букова віть. - 2021. - № 2. - С. 3.
2. **Логінова, Олена. Лягає спогад, як прозора тінь** : [до 42-ї річниці загибелі композитора Володимира Михайловича Івасюка] / Логінова, Олена // Слово просвіти. - 2021. - № 22, 3-9 черв. - С. 16.
3. **Творець "Червоної рути"** : біобібліогр. покажч. до 70-річчя від дня народж. укр. комп. Володимира Івасюка та 30-річчя Першого республ. фест. укр. суч. пісні та попул. музики "Червона рута - 1989" в Чернівцях / упоряд.: І. Рудько, О. Гаврилюк, Н. Мороз . - Чернівці : Букрек, 2019. - 400 с.
4. **Якуніна, Тетяна. Його нев'януча "Червона рута"** : (до 70-ї річниці від дня народження Володимира Івасюка) / Якуніна, Тетяна // Початкова школа. - 2019. - № 7. - С. 4-6.

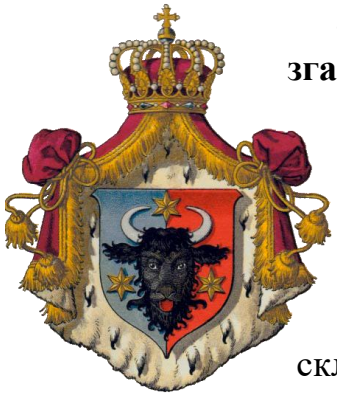

30 березня – 630 років першої документальної згадки про Буковину.

Буковина — історичний регіон, розташований на українсько-румунському етнографічному пограниччі, між середньою течією Дністра та головним Карпатським хребтом у долинах верхньої течії Пруту та Сірету. Нині ця територія входить до складу України (Північна Буковина) та Румунії (Південна Буковина). Назва регіону походить від слов'янського слова бук.

Через те, що ці землі були густо вкриті буковими лісами, їх почали називати Буковина.

Топонім почав входити у вжиток наприкінці XIV століття під час перебування краю у складі Молдовського князівства, витіснивши історичну назву Шипинська земля.Так, у грамоті Господаря Романа І (1392) вперше згадується та вживаєтьсь як ім’я родове назва Буковина, що прикладається до лісової області (букового масиву) над Сіретом. Останній відомий документ, у якому згадується Шипинська земля датується 1444-м роком. Згодом за цими, вкритими буковими лісами, землями закріпилась

географічно-історична назва Буковина. Виключно під назвою Буковина край згадується у договорі 1482 року між польським королем Владиславом Ягайло та угорським королем Сигізмундом.

Де можна прочитати про історію Буковини

1. **Історія краю з древніх часів до його об'єднання з австрійською імперією** // Козак К , Едуард Фішер. Краєзнавство Буковини. – Чернівці : Золоті литаври, 2006. – С. 175-192.
2. **Кордуба Мирон. Буковина як частина Молдавії** // М. Кордуба. Ілюстрована історія Буковини. – Чернівці : Букрек, 2019. – с. 26-55.
3. **Молдавський період** // Д. Квітковський, Т. Бриндзан, А. Жуковський. Буковина – її минуле і сучасне. – Чернівці : Друк Арт, 2019. – С. 141-200.

31 березня – 85 років від дня народження українського письменника Георгія Шевченка (1937-2020) .

Він народився в селі Зелене Компаніївського району Кіровоградської області. Навчався у Першотравенській СШ. Закінчив Бобринецький сільськогосподарський технікум, у 1979 році — Уманський сільськогосподарський інститут.

Працював агрономом Шостаківської машинно-тракторної станції Кіровоградської області, кореспондентом газет «Серп і молот» Знам'янського і «Зоря комунізму» Кіровоградського району, редактором радіогазети «Голос хлібороба» Кіровоградського району, кореспондентом обласного радіо, калібрувальником заводу з переробки кукурудзи, відповідальним секретарем газети «Прапор перемоги» Жовтневого району Миколаївської області, директором будинку відпочинку заводу «Океан» цієї ж області, заступником редактора Єланецької районної газети Миколаївської області.

З 1983 року жив і працював у Чернівцях: був кореспондентом газети «Радянська Буковина», ведучим програм телеканалу ТВА, редактором газет «Джерела Буковини», «Відродження», співробітником обласної Книги пам'яті. Ми пам'ятаємо його, як прекрасного поета лірика, автора віршів про рідні Чернівці, а ще дитячих віршів .

Георгій Петрович автор книг «Молода зміна», «Веселики», «Моя магістраль», «Харко Чепіга», «Лелеча пам'ять», «На чорнім базальті болю», «Неприборканий вигнанець», «Світло першого яєчка», «Яєчня під ліфчиком», «Лісові жмурки», «Поет у законі».

Лауреат літературно-мистецької премії ім. Сидора Воробкевича, нагороджений медаллю «Поезія за мир» (м. Мілан, Італія), дипломом НСЖУ.

Де ще можна прочитати про поета

1. **Брозинський, Михайло**. ...І з вучали рядки поетичні : [про буковинського журналіста, письменника, дитячого письменника Георгія Шевченка] / Брозинський, Михайло // Буковинське віче. - 2015. - № 16. - 30 квітня. - С. 4.
2. **Гусар, Юхим.** Линуть слова, як молоде вино : поетові Георгію Шевченку - 80 / Гусар, Юхим // Буковина. - 2017. - № 14, 31 берез. - С. 4.
3. **Гусар, Юхим.** Повернення осені на весну / Ю. Гусар. – Чернівці : Місто, 2007.

58000 м. Чернівці, вул. Шевченка, 29,
тел. 52– 21– 23, тел. 52– 60– 41
http://bukovinchiki.cv.ua
http://children29.blogspot.com
e–mail: childlibbuk@ukr.net